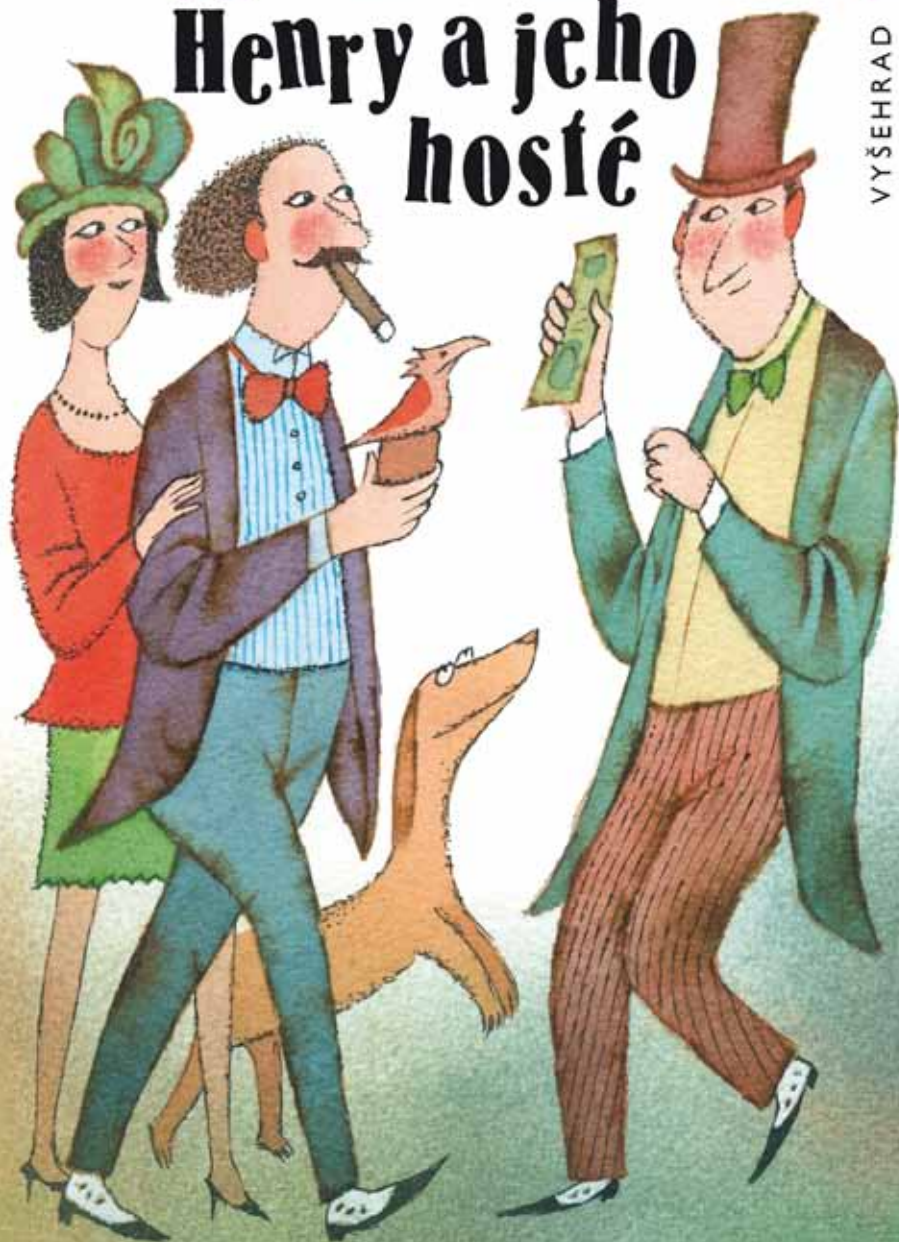

P.G. WODEHOUSE

Henry a jeho hosté

VYŠEHRAĐ

PELHAM
GRENVILLE
WODEHOUSE

HENRY
A JEHO HOSTÉ

**Pelham
Grenville
Wodehouse**

**Henry
a jeho hosté**

VYŠEHRA D

P. G. Wodehouse

Henry a jeho hosté

Z anglického originálu *Company for Henry* přeložil Ivan Vávra.

Ilustrace Adolf Born. Typografie Vladimír Verner.

Odpovědná redaktorka Marie Válková.

E-knihu vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.,
v Praze roku 2015 jako svou 1331. publikaci.

Vydání v elektronickém formátu první
(podle prvního vydání v tištěné podobě).

Doporučená cena E-knihy 150 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.

Praha 3, Víta Nejedlého 15

e-mail: info@ivysehrad.cz

www.ivysehrad.cz

Copyright © by the Trustees of the Wodehouse Estate

Translation © Ivan Vávra, 2015

Illustrations © Adolf Born, 2015

ISBN 978-80-7429-557-7

Tištěnou knihu si můžete zakoupit na www.ivysehrad.cz

Jane Martynová a strýc Henry

(1)

Henry Paradene, pán na Ashby Hallu, velkém a nepohodlném panském domě v hrabství Sussex, stál u kuchyňského sporáku a připravoval si k snídani míchaná vejce. Vypadal přitom jako televizní neurochirurg, plně soustředěný, oči upřené na pánev a rty semknuté do přímky. Chyběla mu jen sterilní maska a družina instrumentárek.

Když Ashby Hall koncem osmnáctého století postavili, byl v péči početného domácího služebnictva, nemluvě o zahradnících, kočích a psododech, celkem přes padesát duší, avšak dnes měl pan Paradene jedinou zaměstnankyni, kuchařku paní Makepeaceovou, manželku jednoho z místních rolníků. Docházela však až v poledne, takže snídani si dělal Henry sám nebo to provedla jeho neteř Jane Martynová, která u něho trávila letní dovolenou.

Když se už míchání dostávalo do závěrečné fáze, dveře se otevřely a Jane vstoupila do kuchyně. Drobná světlovlasá dívka, vypadala jako slušně oblečená lesní žínka. Políbila strýce na téměř sehnuté hlavy a kritickým pohledem zkontrolovala jeho kuchaření.

„Příliš si troufáš, strýčku,“ řekla varovně a starostlivě.

„Co to?“

„Proč míchaná? Uvařit je naměkko je jednodušší. Tohle se ti scuklo.“

„Já to tak mám rád, scuknutá vejce. Někam jdeš?“

(7)

„Ano, zanedlouho vyrazím na vlak.“

„V Londýně bude hnusné horko.“

„Asi máš pravdu, ale mám se sejít na oběd s Lionelem a chci také zajít za Algym.“

Algy, o němž se zmínila, byl jako polní lilie, jež nepracují, nepředou. Živil se nějak tajemně a dařilo se mu uspokojivě. Henry se netajil domněnkou, že havrani mu přinášejí chléb i maso ráno a chléb i maso večer a z potoka pije, neboť jiné vysvětlení ho nenapadlo.

„Kde teď bydlíš?“

„Na předměstí jménem Valley Fields. Burberry Road, vila Mon Repos. To je zpáteční adresa na jeho posledním psaní.“

„Co tam děláš?“

„Asi nic, lze se domnívat.“

„Ovšem, co jiného. To mu vždycky šlo nejlíp. Vyřiď mu, že mu přeju, víš co.“

„Jistě, jakkoli mu kneš.“

„Jo, a když tam budeš, postarej se nám o kuchařku!“

„Cože?“

„Kuchařku. Osobu, co se zdržuje v kuchyni, peče, vaří, smaží...“

„Už nebudeme mít matku Makepeaceovou?“

„Makepeaceová nedostačuje. Nemá úroveň. Pro J. Wendella Stickneyho potřebujeme něco lepšího. Obávám se jen, že ani ta nejlepší mu nebude dost...“

Henry mluvil s neteří většinou srozumitelně, neboť byl téměř úplně normální a nikdy se vědomě nesnažil mást posluchače nějakými jinotaji. Tentokrát však byla Jane na pochybách.

„O kom je řeč, probůh? Kdo je J. Wendell Stickney?“

„Cože,“ odpověděl Henry nepřítomně, stále soustředěn na přípravu míchaných vajec.

„Kdo je to?“

„Kdo?“

„Tajemný Stickney.“

„Ó Stickney? To jsem se taky ptal, úplně stejně, když od něho přišel dnes ráno dopis. Je to nějaký Američan a asi bude hodně prachatý, protože zpáteční adresu má na Park Avenue v New Yorku, což je prý místo, kde musíš pilně vydělávat na nájemné, pokud nemáš dost na účtu.“

„Ale co je to zač a proč ti psal? Měl nějaký zřetelný důvod?“

„Ovšem, nesmírně zajímavá historka se za tím skrývá. On je to náš příbuzný, vzdálená větev Paradenova rodu. Studoval si předky a zjistil, že kdysi dávno se nějaký Stickney nechal sezdat s Paradenovou, a tak mezi námi vzniklo vzdálené bratranectví. Zřejmě si myslí, že krev není voda, jak se někdy říká.“

„Ale proč ta kuchařka?“

„Velmi prostě: když ho to tak zajímá, to pokrevensství, myslím jsem, že bych mu poslal pár řádek, že by se u nás mohl stavět, kdyby jel kolem nebo podobně, a tak už mu píšu.“

Jane se zdráhala uvěřit svým uším. Znala svého strýce a jeho sklon k neuváženostem, ale tohle bylo přespříliš.

„Aby u nás *bydlel*?“

„Ovšem!“

„Henry, tys zešílel.“

„Proč si to myslíš?“

„Vždyť jsme prakticky na mizině! Nemůžeš si sem zvat společnost!“

„Jeden Američan není žádná společnost, ani kdyby byl hodně tlustý. Dovolit si to můžeme, neboť mám jistou malou úsporu. Ono totiž, něco ti povím, Jane. Jestli nás Stickney navštíví, a zároveň nás navštíví i štěstěna, mohl by si ten barák koupit!“

„Co? Proč by to dělal?“

„Dám ti přečíst to jeho psaní. On je úplný cvok do předků, a tohle je jeho předků historické sídlo. Doufám, že ho to tady osvítlí a pozná, že sem patří. Není to nic zaručeného, to se rozumí, ale vsadit by se na to dalo. Takže je třeba investovat do příprav. Dej a bude ti dáno.“

Jane viděla, že strýc uvažuje rozumně, a přestala se cho-
vat jako matka opožděného děcka.

„Rozumím. Je třeba rozhodit návnadu, chceš-li chytit
velrybu.“

„Přesně. Kdo nehraje, nevyhraje. A ještě něco, skoro bych
zapomněl: až tam budeš, k té kuchařce příber i komorníka,
panskou a služku, a ať se za ně nemusím stydět. Na brat-
ranci Stickneym nebudeme skrblit. Musíme udělat trvalý,
nezapomenutelný dojem!“

Jane odpověděla teprve po chvíli, když chytila dech.

„To nemůžeš myslet vážně!“

„To teda myslím, smrtelně.“

„Kde na to vezmeš?“

„To je v pohodě. Uspořil jsem si, abych mohl zaplatit
Duffovi a Trotterovi.“

„Kdo je zas tohle, nějaká kabaretní dvojice?“

„Duff & Trotter obchodují vínem a podobným zbožím
a mají už delší čas u mne nějakou pohledávku. Chtěl jsem
jim něco poslat, ale teď vidím, že ještě budou muset počkat.
Jsou důležitější věci. Vše pro Stickneyho.“

„A co když nepřijede?“

„Pak ovšem budeme své plány radikálně revidovat. Roz-
žehnám se s komorníkem, poceluji kuchařku i ostatní žen-
ský personál a nechám je, ať si jdou. Ale proč říkáš, že by
mohl nepřijet?“

„Co když je to jeden z kapitánů průmyslu, který se nemů-
že vzdálit, je nepostradatelný a ostrůvkem nepřetržitě
dohlídí na chod podniku?“

Henry to uvážil.

„Nemyslím, že by to mohl být ten typ,“ řekl. „Nevím, ale
myslím si, že je to takový ten bohatý amatér. Zanícený dile-
tant. Tráví čas sestavováním rodokmenu, na to by kapitán
průmyslu neměl čas.“

„Asi budeš mít pravdu. Ale počkej, na něco jsem si vzpo-
mněla. To jméno, Stickney. Wendell Stickney. Myslím, že

jsem o něm nedávno četla v Newsweeku,“ uvědomila si Jane a měla by to znát, neboť pracovala v londýnské kanceláři onoho amerického týdeníku. „Řekni to párkrát! Stickney. Stickney.“

„Stickney, Stickney.“

„Já si vzpomenu!“

„Stickney, Stickney!“

„Neochabuj!“

„Stickney, Stickney!“

„Už to mám, je to proslulý sběratel. Něco sbírá.“

„Ale co sbírá?“

„To už nevím. Obrazy?“

„První vydání?“

„Porcelán?“

„Známky? Spousta lidí sbírá známky...“

Jane zavrtěla hlavou.

„Ne, to bylo něco zvláštního a osobitého, co bys nečekal. Nu, to je teď jedno. Přijede-li, jistě nás poučí. Patrně nemluví o ničem jiném.“

„Tropické rybičky!“

„Co máš s rybičkami?“

„Jestli je nesbírá...“

„Jistě ne, to bych si pamatovala.“

„Nebo třeba sbírá v kostele do košíku zbožné milodary. Nebo sbírá drby? Ale spíš to bude něco hodnotnějšího, když bydlí na Park Avenue.“

Jane poznala, že strýc upadl do nevkusně žertovné nálady.

„Henry, zadrž! Brzdi nebo z toho budeš mít měknutí mozku.“

„Ptačí vejce? Autogramy? Cigaretové špačky?“

„Říkám dost!“

„Snažím se ti pomoci...“

„Nech toho. Chceš ještě něco vzkázat Algymu?“

„Ne, jen jak jsem už řekl.“

„Tak já jdu. Budeš opravdu jíst tahle vajíčka?“

„Ovšem, cos čekala, že si je dám zarámovat?“

„Vypadají jako nejedlá, až jedovatá. Já bych se jich nedotkla. Sbohem! Vrátím se tím ve tři třicet.“

(2)

Cíl její cesty, rezidence Mon Repos ve Valley Fields, Burberry Road, byla polovina dvojdomku v líbezném zahradním městě. Kdo by oknem nahlédl do přízemní ložnice, spatřil by tam odpočívajícího Algernona, který dosud nevstal, ačkoli táhlo na jedenáctou. Algernon byl vysoký, hubený chlapík a navzdory své nemajetnosti byl vždy vesel a dobře naladěný, takže ho všichni měli rádi, dokonce i ti, kteří mu z nějakého důvodu neopatrně půjčili peníze. Uvědomovali si, že se sice hodně liší od seriózních lidí, jako byl třeba pochmurný básník Longfellow, ale jako dobrý společník je nikdy nezklamal a nezarmoutil.

Vždy se dobře snášel s lidmi ve svém okolí, vyjma Lionela Greena, exkluzivního fešáka, s nímž se v okamžiku pomnutí smyslů zasnoučila jeho sestra Jane. Zvláště měl rád přítele, na kterého právě myslel, Billa Hardyho, bývalého spolužáka, v jehož pohostinném příbytku teď dlel už několik týdnů. Bill se o hosta dobře staral. Algy se chystal, že mu všechno štědře odplatí, jen co přijde k penězům, a to se dalo čekat už co nevidět. Algy Martyn nebyl skrblík. Ohotně by rozhazoval měšce zlaťáků vpravo vlevo, kdyby v tom nebyl ten neblahý zádrhel, že zatím žádné takové měšce neměl.

Na chodbě se ozvaly kroky, dveře propustily do ložnice toho, na něhož Algy tak vděčně myslel.

Příroda někdy provádí lidem kanadské žertíky. Bill byl opravdu mladík nadmíru dobrácký a laskavý, a byl by si zasloužil usměvavý, růžovoučký obličej, ale měl vizáž gangstera, kterou by ošálil i zkušeného filmového režiséra. Kdo se s ním setkal poprvé, nemohl tušit, že má před sebou

(12)

chlapce se zlatým srdcem, nýbrž naopak hned pomyslel na nezákonně držené střelné zbraně a ruční granáty. Jen když se usmál, přestal se Bill podobat jednomu z deseti nejhledanějších zlosynů.

Teď se právě usmíval, jako se v poslední době vůbec usmíval dost často. Potkalo ho totiž štěstí v podobě štědrého dědictví, které mu otevřelo nové a nečekané výhledy do budoucnosti.

„Tak už ses probral,“ konstatoval.

„Stěží, kamaráde, jen taktak. Život se pomalu vrací a vlévá do zmožených údů... Ty teď odcházíš do města?“

„Přesně tak.“

„Šel bych s tebou, ale musím přemýšlet, a to mi jde nejlépe ve vodorovné poloze. Jdeš do kanclu?“

„Ne, musím zajít k notáři.“

„Ovšem, dědictví. Jak se tak pomalu probírám a vracím do života, vzpomínám si, žeš dědil. Asi máš hodně práce s podpisováním dokumentů.“

„Jasně, je tam pár věcí k podpisu.“

„Dávej si dobrý pozor, ať tě neožulí!“

„Spolehni se.“

„Na právníky musíš dohlížet jako ostrůž. Ten tvůj je slušný chlápek, doufám?“

„Zatím ho při ničem nenachytali.“

„Tak to má dobré. A kdy už dostaneš něco na ruku?“

„Co nevidět.“

„Na kolik to tak vypadá?“

„Tak asi osm set liber ročně.“

„Co s tím hodláš podniknout?“

„Chci si koupit domek na venkově a psát.“

„Hm...“

„To se ti nezdá?“

Algy uvažoval.

„Ne že bych na tom viděl chybu,“ prohlásil, „ale asi bys udělal lépe, kdybys mi ty peníze svěřil, a já ti tvůj kapitál

zdvojnásobím, ba ztrojnásobím, během několika týdnů. Mám spoustu senzačních nápadů. Vezmi si třeba tyhle Valley Fields. Přemýšlel jsem o předměstském životě od první chvíle, kdys mi poskytl přístřeší, a co by se s tím dalo dělat. Třeba můj projekt ‚Zahradní plot‘. Každý ten domek má zahrádku, kolem dokola plot. Stane se pak, že mladý muž A zahlédne přes plot dívku B, prohodí, že dnes máme krásný den, ona souhlasí a doufá, že nám to počasí vydrží, slovo dá slovo...“

„Ano, to se stává.“

„A vtom se zapojíme my.“

„My?“

„Doufám, že se staneš sponzorem toho projektu.“

„V čem spočívá tvůj projekt?“

„Je to velmi jednoduché. V místních novinách si zadáme inzerát, že provozujeme takovou psychologicko-společenskou poradnu, kde za skrovný poplatek poradíme tomu mladíkovi, jak má nadále postupovat. Krok za krokem, aby se vyvaroval chyb a všemožných nedopatření. I dívkám poradíme, samozřejmě. Existuje spousta důležitých otázek. Když se loučí s mužem, se kterým mluvila poprvé, má mu podat ruku nebo ho pozdravit úklonem hlavy? Může gentleman darovat dámě půlkilovou bonboniéru, aniž by se tím nějak neopatrně vyjadřoval nebo dokonce zavazoval? Má být matka vždy všudypřítomná? Při představování přátel, máme říct napřed ‚pan Smith‘ a potom teprve ‚slečna Jonesová‘ nebo je to naopak? A má ten představený pán říct ‚Nesmírně mě těší‘ nebo ‚Fajn, jak se máte?‘ Každý zaplatí jenom dva a půl šilinku a bude se to hromadit, daně se platit nebudou neb všechno se děje v hotovosti. Do začátku nám stačí provozní kapitál sto liber, možná i míň. Tak co tomu říkáš? Už vytahuješ šekovou knížku, abych se o všechno postaral?“

„Nevytahuju.“

„Nepřesvědčil jsem tě, že to je zlatý důl?“

„Nepřesvědčil.“

Algy si povzdechl.

„Nemáš v sobě dost podnikavosti, brachu, chybí ti vize! Je to velká ironie, že ty, člověk bez vize a bez rozletu, jsi v balíku, kdežto já, plný senzačních nápadů, ze kterých se eventuálně vyvine skvělá budoucnost, zcela postrádám základní kapitál. Nu, takový je život, plný úskalí. Tak teď už se nezdržuj, Bille, já budu zatím přemýšlet, a až se vrátíš, budu mít několik nových projektů, na kterých se rád budeš podílet a kterými se tvůj majetek zaručeně zečtyřnásobí. Například jsem slyšel o chlápkovi, který na ulici přistupoval k dobře oblečeným pánům a zašeptal jim do ucha, ‚Znám vaše tajemství, a oni se polekali, protože každý dobře oblečený pán skrývá nějaké šeredné tajemství, a dávali mu peníze, aby nic neprozradil. Prý si slušně vydělával. Ale to by se každému asi nezamlouvalo, ono je to tak trochu jako vydírání.“

„Trochu, pravda.“

„Ano, tohle by nešlo, aspoň v tuto chvíli. Tak už utíkej, Bille, a kdy se asi tak vrátíš?“

„Kolem šesté.“

„Budu se těšit. Nebouchej dveřmi a něco pěkného mi přivez. Hlavně si dávej pozor na toho notáře, jistě se chystá tě ožulit.“

(3)

Cestou ve vlaku se Jane nezabývala myšlenkami na nezdárného bratra Algyho ani na snoubence Lionela, partnera firmy Tarvin & Green, bytové doplňky a starožitný nábytek, s nímž měla poobédvat, a ani na J. Wendella Stickneyho, tajemného Američana, na něhož pomyslila jen krátce, když ji zamrzelo, že si pořád nemůže vzpomenout, co sbírá. Hlavně a především myslela na chudáka strýce Henryho.

Vždycky ho měla ráda, ale tento letní pobyt v jeho domě jí poskytl látku k hlubšímu zamyšlení. Nechápala, jak je schopen udržet se při životě; stejně tak nechápala živobytí bratra Algyho. Strýc dostával nějaké nájemné ze zemědělských pozemků, ale s tím mohl jen stěží vystačit, i kdyby byl maximálně šetrný, a to se nezdálo být v jeho povaze. Než se stal majitelem rodinného sídla, vedl bohémský život, při kterém si dovedl opatřit, co potřeboval, aniž by na to kdy měl dost peněz. Jeho situace jí působila starosti a vadilo jí, že sama musí chodit do práce a nemůže být s ním na Ashby Hallu a dohlížet na jeho životosprávu, přidržovat ho v náležitých mezích.

Vlak dorazil na nádraží královny Viktorie a Jane se přestala zabývat Henryho existencí, neboť si musela udělat časový rozvrh. Nejprve půjde do zprostředkovatelný práce na Clarges Street zařídit kuchařku a ostatní personál, potom do Valley Fields za Algym a zpět do města na oběd s Lionelem. Byl to náročný program, ale vyrazila dost brzo, a tak bylo pořád ještě časně dopoledne, když vystoupila ve Valley Fields z příměstského vláčku s úmyslem vyptat se, kudy se dostane do Burberry Street.

Před nádražím zpozorovala, že se tam cosi děje. Valley Fields je zahradní město pečlivě ostříhaných trávníků. Spotřeba prostředků na hubení mšic a počet vypůjčených zahradních válců vysoko převyšuje hodnoty dosažené kdekoli jinde na jih od Temže. Aleje stromů vroubí všechny ulice a uličky. Pod jedním ze stromů lemujících ulici před nádražím stál malý chlapec se psem a muž toho předměstského druhu, který se někdy zabývá výpomocným zahradničením, ale většinou je to jen místní pobuda, a tak tomu bylo i zde. Všichni tři napjatě hleděli do koruny stromu.

Jane nebyla z těch, kdo ostražitě přejdou na druhý chodník, aby se vyhnuli pouličním událostem, jež někdy mohou poskytnout i rozptýlení. Přistoupila ke skupince a zeptala se, oč se tady jedná.

„Kočka,“ vysvětlil jí ochotně a pohotově pobuda. „Bojí se psa,“ řekl jako dobrý reportér, který ví, že zpráva má obsahovat hlavní informaci hned v prvním odstavci.

„Vodprejskni,“ obrátil se na hošíka, „vona se bojí tvýho čokla.“

Chlapec odešel a odvedl psa, i když poněkud neochotně. Jane se ujala řízení, neboť kočky byly důležitou součástí jejího života. Ashby Hall byl domovem tří koček a Jane s nimi vždy jednala v duchu vzájemného porozumění. Zdálo se, že v případě kočky na stromě se odstraněním psa ze scény mnoho nedosáhlo. Nervózní zvíře setrvalo na stromě a potřebovalo aktivní podporu. Jane se pěkně usmála na pobudu a řekla: „Vy byste to jistě dokázal, vylézt tam a sundat ji.“ Přijal ten návrh značně užasle a její úsměv na něho nezapůsobil. Takový nesmysl mu ještě nikdy nikdo nenavrhl.

„Já?“ řekl, „já že bych měl lízt na strom?“

„Ano.“

„Sundat tu kočku?“

„Ano.“

„Paní,“ řekl pobuda, „jak vás to jenom napadlo? Copak jsem nákej horolezec nebo akrobat?“

Dalo se mluvit o střetu zájmů a kdoví, jak by to dopadlo, kdyby se v té chvíli nedostavil Bill Hardy. Spěchal na vlak, ale když došel ke stromu s kočkou, prudce se zastavil. Udělal to skoro stejně, jako když se Lotova žena změnila v solný sloup. Ztuhl, jen oči mu nadšeně zaplály při pohledu na Jane. Poznal, že do jeho života vstoupila láska nebo něco podobného, nezvyklého a nečekaného. Pro Jane to ovšem nic neobvyklého nebylo, neboť byla jako vždy dokonale ošacená, měla správný klobouček a všechno ostatní, čemu se muži obvykle obdivují. V podstatě všichni, kromě bratra Algerona. Bratři jsou vůči sestrám zpravidla kritičtí. Algy už od dětství tvrdil, že Jane je nedorost a cácorka, kdežto Bill v ní viděl anděla nebeského, pobývajícího dočasně na zemi za účelem krátké dovolené. Ihned se jí zatoužil zavděčit

prostřednictvím nějakého hrdinského činu, jako to dělávali členové družiny krále Artuše, rytíře kulatého stolu.

„Něco se stalo?“ zeptal se kavalírsky, když se vzpamatoval. „Mohu vám nějak pomoci?“

Jane ho zhodnotila pohledem a řekla si, že takových filmových typů v klobouku a baloňáku, cedících otázky z koutku úst, už viděla větší počet. Na druhé straně to ovšem byl mladík atletického druhu, pro jakého by výstup na strom nemohl být nic nesnadného. Byla tu ovšem možnost, že se pokusí tu kočku sestřelit, ale přesto se rozhodla, že mu ten problém předloží. Stručně tak učinila a v očích mladého muže spatřila oddanou snahu přispět jí ku pomoci, stejnou, jako by projevil kdokoli z družiny rytířů kulatého stolu, kdyby ho požádali o zneškodnění ohnivého draka, který věznil a obtěžoval krásnou princeznu.

„Potřebujete ji sundat?“

„Kdyby vás to neobtěžovalo...“

„Hned se o to postarám.“

„To je od vás moc milé!“

„Vůbec ne. Bude mi potěšením.“

Pobuda to nechápal. Spolkl žvýkačku a rozbil si novou.

„To bych nedělal,“ řekl. „Dyk si umažete kvádro. Tady bych zůstal dole a cvrlikal. Vona sleze.“

Ale Bill už začal šplhat, a už byl tak vysoko, že nerozuměl, co na něho Jane zezdola mluví, takže se zase spustil na zem.

„Jak prosím?“ zeptal se.

„Jenom jsem říkala, abyste byl opatrný.“

„Aha.“

„Promiňte...“

„To nic,“ řekl Bill a znovu vylezl na strom. Pobuda ho skepticky pozoroval.

„Říkáte, aby byl opatrnější? Já mám kamaráda, taky lez na strom a zlomil si dvě žebra. George Turner se jmenuje, dostal práci vořezat větve u jednoho chlápka na Chigwell Road. Dvě žebra a i jinak se potlouk.“

Dotklo se ho, že Jane neprojevila o tu tragédii žádný zájem.

„Dvě žebra,“ opakoval hlasitěji, „a byl celej poškrábanej a potlučeněj. Já u toho nebyl, ale lidi říkali, že spad jako zralá hruška a eště se vodrazil. To byl jilm, a voni ty větve jsou zrádný a někdy rupnou. Větev vypadá, že drží, a najednou se poroučí. Todle je taky jilm... Správný by bylo vzít na to žebřík a deku a štouchat do ní bidlem, jako to dělají hasiči,“ řekl pobuda a na adresu hasičů k tomu dodal cosi nelichotivého.

Bill postoupil až do vrcholku stromu a tím i do kontaktu s kočkou, která ho škrábla do ruky a pak klidně sestoupila z větve na větev, jak se ostatně dalo předpokládat. Kočky už jsou takové, s tím nic nenaděláte.

„Teďko přijde ta horší stránka,“ prohlásil pobuda a smutně potřásl hlavou jako člověk, který včas varoval a nebyl vyslyšen. „Lízt nahoru je eště snadný, neříkám že bezpečný, ale zpátky dolu na zem je to dycky vo hubu. Ten můj kamarád taky už lez dolu, když si zlomil dvě žebra a eště se potlouk, George Turner. Potřeboval sedum štychů.“

„Prosím vás,“ řekla Jane.

„Fakt,“ pravil pobuda a hovořil přesvědčeně jako úspěšný věštec, kterému zatím všechny prorokované nezdary a nehody vyšly.

A skutečně, když byl asi v polovině sestupu, Bill naražil na pověstnou proradnost jilmů. Větev, která vypadala naprosto bezpečně a cestu nahoru vydržela, teď pod ním praskla a Bill se málem zřítíl jako George Turner nebo podle pobudovy metafory jako zralá hruška, kdyby se nezachytil jiné větve, která ho podržela. Na zem sestoupil bez další pohromy. Ve srovnání s Georgem Turnerem skvěle obstál.

Jane ho přivítala vděčně, jak si za svou odvahu zasloužil, a pak si hned všimla:

„Propána, vaše ruce!“

„To nic není...“

„Škrábla vás?“

„Jednou nebo dvakrát...“

„To je hrůza!““

„Opravdu, nic se neděje. Jsem v pořádku.“

Pobuda s tím projevil nesouhlas:

„To si třeba myslíte. Vůbec bysem se nedivil, kdybyste z toho chytnul strnutí šíje jako muj strejček. Dostala se mu špína do rány a za tři dni jsme ho nesli nohama napřed. Vlastně jen za dva a půl, protože dodejchal už kolem pátý vodpoledne.“

K tomu by se dalo zaujmout stanovisko, ale nedošlo k tomu, neboť z trati zazněl hvizd blížícího se parostroje, jenž vytrhl Billa z kavalírského poblouznění a vrátil ho do reality všedního dne.

„Hrome, aby mi to neujelo,“ zabědoval. „Sbohem!“

„Sbohem, ale...“ řekla Jane.

Ale Bill už zmizel za rohem nádražní budovy a Jane tam zůstala sama s pobudou, který vykládal něco o možnosti amputace.

„Můžete mi, prosím vás, poradit, jak se odsud dostanu do ulice Burberry?“

Pobuda se zamyslel. „Burberry?“

„Ano.“

„Říkáte Burberry, jo?“

„Ano.“

„Tady ste normálně zrovna na Burberry, slečno, nemohla byste bejt blíž, kdyby nevímco,“ řekl pobuda a ještě dodal: „Esi chcete Burberry, tak je to tadyta ulice.“

„Děkuji mnohokrát,“ řekla Jane, a za chvíli už mačkala tlačítko zvonku na dveřích poloviny dvojdomku, nesoucí romantické jméno Mon Repos.

Otevřel jí střízlivě oblečený, byť trochu ošuntělý muž, což ji naprosto ohromilo.

Ten člověk vypadal jako komorník, jistě nikoli prvotřídní, ale stejně. Jak si může její chronicky nemajetný bratr dovolit jakoukoli posluhu? Tato otázka se přidružila k záhadě, která ji trápila už předtím, jak může nemajetný bratr bydlet byť jen ve skrovné polovině dvojdomku, za kterou je jistě třeba platit nějaké nájemné. Dnes už ani poloviny dvojdomků nejsou zadarmo. Za Mon Repos se platit musí a stejně i za Sanssouci a Zátíší, Závětří a podobná předměstská sídla, opatřená romantickými jmény díky podnikavým stavebníkům.

„Dobrý den,“ řekla, když se probrala z ohromení.

„Dobrý den, slečno.“

„Je pan Martyn doma?“

„Ano, slečno, avšak dosud na loži.“

To byl další šok. Algy odjakživa nerad vstával a nikdy se nesnažil podobat se skřivánku, jenž za úsvitu vyletí k oblakům. Ale že by byl ještě v posteli teď, když je krásný letní den, příroda volá, mládí pulzuje?

„Ještě nevstal?“

Maličko se zamyslel a pak přitakal, ale slíbil, že mu ohlásí návštěvu.

„Jak je ctěné jméno, prosím?“

„Jsem jeho sestra, slečna Martynová.“

„Zajisté, slečno. Račte vstoupit.“

Za chvíli už se sešli v obývacím pokoji. Algy měl na sobě pyžamo a župan.

„Ahoj, prcku,“ řekl pohostinně a složil svou tělesnou schránku na pohovku. „Tos mi udělala radost, že ses zastavila.“ Pak si všiml, že na něho hledí pohoršeně a dodal: „Proč na mě civíš jako vyděšená ryba?“

„Je na tebe příšerný pohled, bratře,“ řekla upřímně po sestersku. „Víš, kolik je hodin?“

„Hodinky teď právě nemám...“

„Jsou asi v zastavárně?“

„Teď právě, jak říkám.“

„Už je jedenáct pryč a ty jsi v pyžamu.“

„Ale za chvíli už budu oblečený. Tyhle věci se nesmí uspěchat.“

„Ani nejsi oholený.“

„Myslel jsem, že bych si nechal narůst bíbra.“

„Jen přes mou mrtvolu!“

„To se dá zařídit. Nechápu, co mají lidi proti plnovousům. Pro lidi jako já, zadlužené, je to naprostá nezbytnost. Když uvidím, že mi hrozí setkání s věřitelem, mohu se skrýt ve vousech, dokud nebezpečí nepomine. Walt Whitman to dělal v jednom kuse. Chceš cigaretu?“

„Ne, děkuji.“

„Bojíš se, že nevyrosteš, pidimuško? Asi děláš dobře. Ale proč jsi pořád tak vytřeštěná? To je nepochopitelné, jak můžeš, taková mrňavá, mít tak vykulené oči, že by se hodily na dvakrát tak velkou osobu. Vypadnou ti z důlků. Proč tak civíš?“

„Žasnu nad tebou, jak vypadáš...“

„Jako něco, co přitáhla kočka, jak se často říká?“

„Přesně. Mohla by to být kočka, kterou jsem viděla na stromě u nádraží.“

„Takhle brzo ráno bývám ještě nevzhledný. Až dokončím svou toaletu, zjistila bys velkou změnu. Vyletím do světa, jenž se zove Valley Fields, jako motýl, který se vymanil z kukly. Dívky se zastavují a šeptají si, *Kdo je to?* Tys potkala u nádraží nějakou zajímavou kočku?“

„Ne zrovna potkala, ona byla nahoře na stromě. Nějaký mládenec tam pro ni vylezl.“

„Proč to dělal?“

„Požádala jsem ho.“

„Blbec, šplhoun,“ odsoudil ho Algy. „Lezl na strom na žádost úplně neznámé osoby? Nebo to byl nějaký tvůj známý?“

„Ne, ani jsme se nepředstavili. Náhodou se tam naskytl, já jsem se ho zeptala, on řekl *S radostí*, nebo něco v tom smyslu, a už šplhal.“

„To bych teda já nikdy neudělal. Jednou jsem lezl na strom, pamatuješ? Větev se pode mnou zlomila, ale já jsem přežil, o čemž se patrně chystáš prohlásit, že to byl teprve ten skutečný malér.“

„To se nechystám, neboť tě mám ráda jako bratra, bratře, a ty to dobře víš. Měla bych tě ovšem ještě radši, kdybys nebyl takový lenoch a darmožrout.“

„Darmožrout, tos řekla?“

„Co jiného jsi?“

„Jsem podnikatel, člověk, který čeká na svou příležitost. Až ta velká příležitost přijde – jistě to už dlouho nepotrvá – drapnu ji a pak to pojede. Takovým způsobem se přichází k velkým penězům. A když už je řeč o penězích, vzpomínáš si, že jsem tě požádal, abys vyřídila strýci Henrymu, že potřebuju půjčit pět liber? Jak to dopadlo?“

„Ano, pět liber ti nesu. Vzkazuje ti strýcovské prokletí a že si máš najít práci.“

Algy zavrtěl hlavou.

„Ne, zaměstnání by mě sráželo a zdržovalo. Mám plnou hlavu ohromných plánů, které vyžadují plné soustředění. Jediné, co potřebuju, je základní kapitál. Kdybych měl tisíc liber, rozjel bych podnikání, že bys nestačila koukat. Obrovský rozlet a pohádkové zisky, sobolí kožichy a rolls-royce, na co si vzpomeneš.“

„Ale kde vezmeš tu tisícovku?“

„Nejsi jediná, kdo se tak táže.“

„Ale jak proboha řešíš každodenní výdaje? A jak to, že bydlíš v tomto přepychovém paláci? Nechtějí na tobě nějakou činži?“

„O tyhle drobnosti se stará Bill.“

„Bill?“

„Můj kamarád ze školy. Vzal mě k sobě na byt.“

„To byl Bill, ten, co mi otevřel?“

„Ne, to byl věřitelský dozor.“

„Kdo, co?“

„Chlápek, který ochraňuje zájmy jisté firmy, Duff & Trotter. Mají u mne jakousi pohledávku, už déle než se jim zdá přiměřené. Nevím, jestli to znáš. Má se to tak, ve stručnosti, že ti pošlou několik upomínek, a když jim to není nic platno a pořád dál je splatno, přidělí ti, tedy *mně* přidělili, svého člověka, aby mě sledoval.“

„On tady s tebou bydlí?“

„Bydlí.“

Jane ta zpráva silně pobouřila.

„Chudáčku, bráško, to je děs! K nevíře!“

„Jaký děs, mně vůbec nevadí. Clarence je neškodný a docela příjemný. Jmenuje se Clarence Binstead. Býval herec, ale nechal toho, jelikož mu to povolání zasahovalo do jeho pitného režimu.“

„A teď tedy pije bez problémů jako hlídač dlužníků? Díky, dals mi nahlédnout do života prostého lidu.“

„Jo, takový už je život. Ale neběduj nade mnou, Clarence stejně od nás dnes odchází. On to totiž Bill za mě zatáhl.“

„To bylo od něho hezké.“

„Má srdce ze zlata. A je štědrý!“

„To určitě je. Ráda bych ho poznala. Kde je právě teď?“

„Jel do Londýna k notáři. Prý něco zdědil.“

„Zdědil? Hodně?“

„Nic moc, podle mých měřítek. Řekl, že asi osm set liber ročně.“

„To není málo.“

„Dá se s tím vyjít, počítám. Samozřejmě mu odevzdám tu pětilibru od strýce Henryho. Čemu se směješ?“

„Už tě vidím.“

„Počkej si, až se vrátí, staneš se svědkem. Bude doma kolem šesté.“

„To je pozdě. Musím se teď vydat zpět do civilizovaného světa. Budu obědvat s Lionelem.“

Předpokládala nevlídnou reakci a nemýlila se. Algy neschvaloval její plány na vdavky a nikdy se nestyděl dát svoje námitky najevo.

„S tím otrapou? Myslel jsem, že jel do Ameriky vyzdobit palác nějakého milionáře.“

„Už se vrátil.“

„A je patrně ještě horší otrapa než předtím. To jsem nečekal, že si moje jediná sestra bude brát bytového dekorátéra.“

„Má také obchod starožitným nábytkem.“

„Tím hůř. Já ti nerozumím. Co na tom vidíš? Prosím, jídelnu budeš mít zadarmo, ale zato budeš muset sdílet dobré i zlé s Lionelem P. Greenem celý život. Až budete dnes obědvat, nasyp mu něco do polívky.“

„Pochybují, že bychom jedli polévku.“

„Dávej si dobrý pozor, aby ho na konci oběda neodvolali k telefonu. Vyklouzne a nechá tě tam sedět, abys zaplatila účet. Nejlíp uděláš, když mu při kávě řekneš, že je mezi vámi konec. Já bych to určitě na tvém místě udělal. Žes o tom hodně přemýšlela v době jeho nepřítomnosti a takto ses rozhodla. Konec a šlus.“

„To by se ho asi dotklo, ne?“

„Naopak! Bude ti vděčný. Dobře ví, že je otrapa a filistín. Slyší to od lidí v jednom kuse. Chodil jsem s ním do školy a můžu ti o něm vyprávět. Přehršle příběhů o jeho nestravitelnosti a nenáležitosti do slušné společnosti. Není na něm nitka dobrá. Vzpomínám si, jak jednou...“

„Tak se měj,“ přerušila ho Jane, popadla kabelku a šla na vlak. V předsíni uviděla Clarence Binstead, opíral se o věšák. Rozloučili se prostým „Sbohem“.

Lionel Green byl jako vyměněný

(1)

Cestou na oběd s Lionelem byla Jane pochopitelně trochu rozechvělá. Od jeho odjezdu do Ameriky už uplynulo šest měsíců, tak dlouho se neviděli, a to nevyhnutelně vede k jisté nervozitě. Skoro pociťovala ostych.

Její neklid ještě násobilo to, že ji pozval na oběd do svého klubu, starobylého a vznešeného, plného majitelů venkovských zámků a zámečků, kteří neustále potřebují služby bytového architekta a obchodníka starožitnostmi. Teprve před rokem dovolil konzervativní výbor členům klubu pozvat dámy na oběd do malé jídelny. Bylo to poslední místo, kam by Jane dobrovolně chtěla vstoupit. Zatuchle důstojná tmavá místnost s masivním nábytkem, s těžkými závěsy a starými, pajdavými číšníky.

Odpudivost tohoto klubu začíná už ve vstupní hale. Velkou halu zabydlují ohavné sochy a vládne tam portýr, který vypadá jako jeden z exponátů. Návštěvník zde udá své jméno a jméno člena, který ho pozval. Portýr očividně ničemu z toho neuvěřil a vyšle poslíčka do vnitřních prostor budovy, aby vyhledal dotyčného člena. Doufá přitom, že se hoch vrátí se zprávou, že člen o návštěvníku toho jména nikdy neslyšel. Hlavně se musí zamezit přístup lidem, kteří by si od členů rádi vypůjčili peníze.

Tentokrát proběhl celý ceremoniál milosrdně rychle, neboť Lionel už čekal v hale a díval se na hodinky. Když

(26)

vstoupila, přispěchal a uvítal ji. Šest měsíců nezpůsobilo žádnou změnu na jeho úhledném zevnějšku.

Podle jakéhosi nepsaného zákona nejsou bytoví architekti obvykle nic pěkného na pohled. Snad autority, jež řídí osudy lidstva, usoudily, že kdyby talentovaní umělci byli kromě svého umění nadáni i osobním půvabem, bylo by toho přespříliš. Proto najdete mezi příslušníky tohoto stavu více propadlých hrudníků, ustupujících brad a licousů, jež připomínají přebujelou plíseň, než v jiných povoláních. Dobrý příklad byl Orlo Tarvin, Lionelův partner. I silní muži se zachvívali a odvraceli zrak, když jim byl představen.

Avšak, jak víme, výjimka potvrzuje pravidlo a jednou z nejvýznačnějších výjimek byl L. P. Green, proti němuž byl bratr Algy tak silně zaujat, krasavec s podmanivýma šedozelenýma očima, pravidelnými rysy, hedvábným knírkem a oslnivým úsměvem. Kdyby se stal hvězdou stříbrného plátna, rychle by navýšil návštěvnost kin a počet prodaných kbelíků popcornu.

Ve chvíli setkání s Jane se však oslnivě neusmíval. Byl nezvykle roztěkaný, dokonce jaksi v rozpacích.

„Jo, tak už jsi tu,“ řekl a Jane ta slova roztrpčila ještě víc než chování portýra. To nebyl dobrý pozdrav po šesti měsících odloučení. Vyložila si to tak, že se Lionel přece nemůže citově odhalovat v přítomnosti portýra, který by mohl jakoukoli nepředloženost či výtržnost hlásit výboru.

„Nazdar, Lioneli,“ řekla, „nejdu snad pozdě?“

„Jen o pár minut.“

„To mě mrzí. Přijela jsem z Valley Fields, byla jsem navštívit Algyho.“

„Ano?“ opáčil Lionel, jehož znechutilo, že se pohybovala v takové společnosti. S Algym se vzájemně nemohli vystát.

„Bydlí tam u kamaráda.“

„Ano?“

„Pospíchala jsem, jak jsem mohla...“